

Alzina de Can Torres

Matadepera

Ubicació

Comarca:	Vallès Occidental
Lloc/Adreça:	Can Torres
Emplaçament	Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i l'Obac. A tocar de l'era de la masia.
Alçada:	632
Coordenades:	
Latitud:	41.62122
Longitud:	2.02833
UTM Est (X):	419053
UTM Nord (Y):	4608178

Classificació

Número de fitxa	08120 - 112
Àmbit:	Patrimoni natural
Tipologia	Espècimen botànic
Estat de conservació	Bo
Protecció	Legal
Observacions protecció:	Declarada Arbre d'Interès Local pel Departament de Medi Ambient de la Generalitat de Catalunya.
Data aprovació:	dj., 08/03/1990 - 12:00
Accés	Fàcil
Ús actual:	Altres
Titularitat	Pública
Titular:	08119A003000120000YA
Autoria de la fitxa	Jordi Montlló Bolart
Data de registre de la fitxa:	dj., 24/12/2020 - 12:54

Descripció

Exemplar del gènere *Quercus ilex subsp. ilex*, situat a ponent de la casa, a tocar de l'era de Can Torres. La casa està ubicada al vessant sud-est de la muntanya de Sant Llorenç del Munt, construïda en un ampli relleix sobre la confluència dels torrents de les Saleres, del sot del Canyet i del sot de la Codoleda.

Arribant pel camí que puja des de la Font de la Tartana sobresurt per la seva imponent capçada. Dessota no hi ha cap tipus de vegetació arbustiva ni enfiladisses típiques om l'arítjol o l'heura. Mesura uns 14 metres d'alçada total per 19 metres de capçada. Té un volt de soca de gairebé 7'50 metres, tenint en compte l'amplada del sistema d'arrels, mentre que el volt de canó (mida presa a 1'30 metres d'alçada) és de 3'5 metres. El tronc és rectilini, amb una inclinació gairebé imperceptible; des de ran de terra fins a la creu mesura 3 metres d'alçada. L'escorça és forca i clivellada, sense ferides. Per sobre de la creu neixen quatre branques potents, de més d'1'40 metres de diàmetre a la seva base, que es van bifurcant formant la brancada actual que dona forma a una capçada regular i arrodonida. Les fulles més tendres tenen un marge dentat i punxant. L'anvers és de color verd fosc i el revers blanc i pelut, sobretot a les fulles més verdes. El fruit és el gla, amb les escames de la cúpula no punxants. L'alzina floreix als mesos d'abril o maig i les glans maduren al començament de la tardor.

Observacions:

Es tracta d'un espècimen autòcton de la zona, i per tant, molt més resistent als incendis que no pas el pi. La fusta de l'alzina s'ha emprat tradicionalment per a fer carboneig. El creixement d'aquest arbre perennifoli és molt lent, i per tant produeix una fusta extremadament dura i compacte, molt apreciada per a fer eines per treballar la terra i fusteria (boter, mestre d'aixa, fuster...). De l'escorça se n'obtenen tanins que serveixen per l'adoberia, però també és apreciada la mel mono floral. Les alzines prop de les masies han estat molt apreciades en temps on hi havia bestiar, perquè els glans eren emprats per donar de menjar als porcs.

Història

Les alzines, com a element natural sovint destacable, han estat emprades com a fites o com a referents de delimitació d'una propietat.

El llibre de notes escrit per dues generacions de la família Batlles de Can Torres (1699-1824), és d'una importància excepcional per conèixer el modus vivendi del mas. En la crònica es pot llegir en varies ocasions la compra de porcs, la venda i la collita de glans per a la seva alimentació, com per exemple, un pacte d'engreix a mitges d'un porcell fet per Miquel Batlles i el bracer de Sant Feliu del Racó, Tomàs Casanoves, on a canvi dels glans dels boscos de Can Torres, Tomàs Casanoves havia de pagar "*al temps del sembrà, sis jornals de cavima per la compra de los glans*". De fet, els ramats de Can Torres eren compostos de bous, cabres però també de porcs, i a la llibreta es deixa constància de Josep Passaterres, rabadà de Can Torres que amb els seus altres germans guardaven els porcs i les vaques.

Bibliografia

ORDRE de 8 de febrer de 1990, per la qual es declaren arbres i arbredes monumentals i es dona publicitat a l'inventari dels arbres i les arbredes declarats d'interès comarcal i local.

PARÉS, Eduard (2006). Arbres Monumentals de Catalunya. 18 anys des de la primera protecció. Ponència de la 2ª trobada d'Arbres Monumentals i Singulares. Alcalà de Henares, 19-21 de 2005. Ed. Generalitat de

Catalunya. Departament de Medi Ambient i Habitatge. Direcció General de Medi Natural. Barcelona.

PHILIPS, Roger (1989). Los Arboles. Editorial Blume, S.A. Barcelona.

http://parcsnaturals.gencat.cat/ca/coneixeu-nos/arbres-monumentals/am_arbres_singulars/

http://mediambient.gencat.cat/ca/05_ambits_dactuacio/patrimoni_natural/arbres-monumentals/arbres-interes-local/

https://dogc.gencat.cat/ca/pdogc_canals_interns/pdogc_resultats_fitxa/?action=fitxa&documentId=41478

